Հակակոռուպցիոն գիտելիքի կառավարում

êáíáñ»Éáõ »ñÏáõ óÇÏÉ»ñÁ

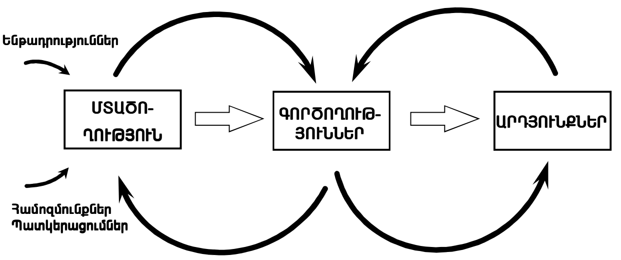

Գիտելիքի կառավարումն իրենից ներկայացնում է մի հայեցակարգ, որտեղ կազմակերպությունը գիտակցաբար և բազմակողմանիորեն հավաքում, կազմակերպում, վերլուծում և կիսվում է գիտելիքով՝ ռեսուրսների, փաստաթղթերի և մարդկանց հմտությունների տեսքով:

Ասիական զարգացման բանկ, 2004

<u>Անխոս գիտելիք</u>

<u>Կոդավորված գիտելիք</u>

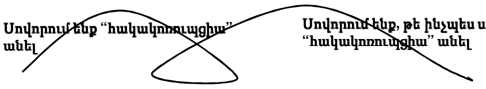

Քաղաքականության ձևավորման գործընթացը. «Աղբաման»

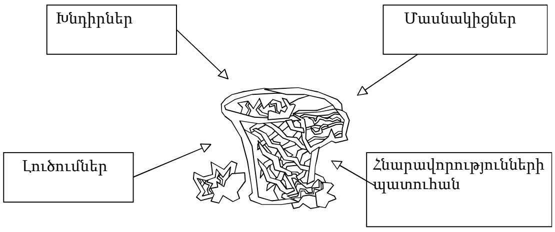

Մասնակիցներ

- Քաղաքական պաշտոններ,
- Ղեկավար օղակ,
- Միջին ղեկավար օղակ,
- Քաղաքականություն մշակողներ,
- Վերլուծաբաններ,
- Վերահսկողներ,
- Արտոնյալ իշխանությամբ օժտվածներ,
- Հասարակ բնակչության հետ շփվող աշխատողներ,
- Հանրային ֆինանսական միջոցներ տնօրինողներ,
- Երիտասարդներ,
- Կանայք,
- և այլն

Կարիքների աղյուսակ

Հակակոռուպցիոն կարիքների բնույթը

Գիտելիքի տեսակը	Համընդհանուր	Տեղայնացված
Կոդավորված	Սկզբունքներ, կամ տեսական մոտեցումներ ՀԲ, ԵԱՀԿ.	Լավագույն փորձ, տեղական գիտելիք DfID, USAID.
Անխոս	Կոնկրետ բնույթի Նոու-Հաու (տեխնիկական կիրառվող գիտելիք) Transparency International	Անհատական վերապատրաստում SIDA, GTZ, NORAD

Աղբյուրը: Michael and Langseth (2002). CIDA could not be included due to lack of information.

Խոհեմ տարբերակների մշակման քառափուլ շրջանակ

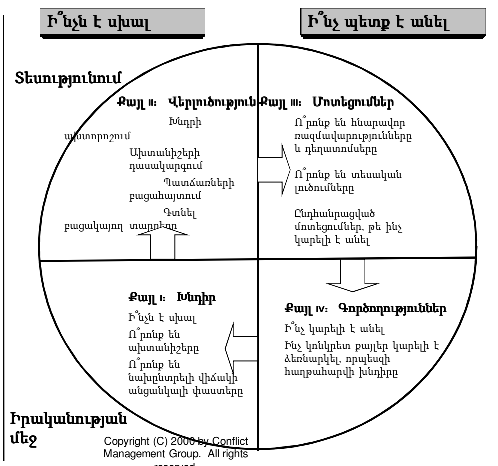

Copyright (C) 2000 by Conflict Management Group. All rights reserved.

Իրավիճակը սահմանելիս

- Ո՞րն է այն իրավիճակը, որին մենք առնչվեցինք այստեղ:
- Ինչպե՞ս են գործերն ընթանում այս պահին:
- Ի՞նչ է տեղի ունեցել:
- Որո՞նք են փաստերը:
- Ի՞նչն է սխալ այն ուղու մեջ, որի շրջանակներում զարգանում են գործողությունները:
- Որո՞նք են կատարվածի վերաբերյալ առանձնահատուկ մանրամասները:
- Կոնկրետ որտե՞ղ է խնդիրը ծագում: Որտե՞ղ չի ծագում: Ու՞մ համար և հակառակը:
- Ի՞նչ հաճախականությամբ, ի՞նչ չափով և ինչպիսի՞ պայմաններում:
- Որքա՞ն լուրջ է այս ամենը:
- Ինչպիսի՞ն է մարդկանց վերաբերմունքը կատարվածի հանդեպ:
- Ինչը՞ կարող է հանդիսանալ այս խնդրի կամ իրավիճակի պատճառը:
- Ե՞րբ, ի՞նչ, որտե՞ղ, ինչու՞, ո՞վ, ինչպե՞ս…

Հիմնական նպատակը որոշելիս

- Ի՞նչ կցանկանայիք տեսնել ձեր շուրջը, որ այժմ բացակայում է:
- Ո՞րն է ամեն բան կազմակերպված/ֆիքսված լինելու դեպքում սպասվելիք պատկերը:
- Ինչպիսի՞ն կլինի հաջողությունը:
- Որո՞նք են մեր նպատակները:
- Ինչպե՞ս կոնկրետ կփոխվեր իրավիճակը, եթե խնդիրը լուծում ստանար:
- Ինչպիսի՞ փոփոխություններ մենք կնախընտրեինք մեր աշխատանքային բնագավառում, մարդկանց հետ առնչվելիս և մեր մեթեդներում կամ սարքավորումներում:
- Ո՞րն է իդեալական իրավիճակը:
- Ինչպիսի՞ արդյունքների կամ հետևանքների ենք մենք սպասում այս իրավիճակում:
- Ինչի՞ն ենք մենք ձգտում:

Առաջարկների մշակում խնդիրը լուծելու նպատակով

- Ի՞նչ կարող ենք անել ներկա իրավիճակը համապատասխանեցնելու հիմնական նպատակին հասնելու մեր ջանքերին:
- Ի՞նչ կարող էինք անել խնդիրը լուծելու համար:
- Ի՞նչ միջոցներ պետք է ձեռք առնել:
- Ի՞նչ մեթոդներ պետք է գործածվեն:
- Ինչպե՞ս պետք է դուրս գալ առկա իրավիճակից ցանկալի իրավիճակում հայտնվելու համար:
- Ի՞նչ մոտեցում պետք է ցուցաբերենք՝ լուծելու խնդիրը:
- Ի՞նչ առաջադրանքներ պետք է կատարել:
- Ի՞նչ պետք է մենք անենք:
- Ինչպե՞ս կարող ենք բարելավել իրավիճակը:
- Ելնելով ներկա իրավիճակին տրված վերլուծությունից՝ ո՞րն է լավագույն տարբերակը մեր նպատակին հասնելու համար:
- Ինչպիսի՞ քայլեր պետք է ձեռնարկել՝ լուծելու խնդիրը:

Կոնսենսուսային որոշման կայացման մոդել

1. Ես կարող եմ որոշմանն ուղղել իմ անորակ «այո»-ն: Ես բավարարված եմ, որ որոշումը խմբի իմաստության արտահայտությունն է:
2. Ես որոշումը լիովին ընդունելի համարեցի:
3. Ես կարող եմ ապրել որոշման հետ, ես առանձնապես ոգևորված չեմ դրա համար:
4. Ես բոլորովին համամիտ չեմ որոշման հետ և պետք է հայտնեմ իմ տեսակետը դրա վերաբերյալ: Այնուամենայնիվ, ես չեմ ընտրում որոշումը կաղապարելու ուղի: Ես ցանկանում եմ վստահել խմբի իմաստությանը:
5. Ես համամիտ չեմ որոշման հետ և պետք է խոչընդոտեմ այս որոշումն ընդունելուն:
6. Ես հասկանում եմ, որ մենք խմբի համախմբված լինելու զգացում չունենք: Անհրաժեշտ է ավելի երկար աշխատել նախքան կոնսեսուսին հասնելը:

ՍԱՀՄԱՆՈՒՄՆԵՐ

- էթիկա
- էթիկան դա վարքագծի չափանիշների կոդ է կամ համակարգ՝ սահմանված խմբի, հասարակության կամ գործունեության ոլորտի համար, որը հանրության յուրաքանչյուր անդամ պարտավոր է ուսումնասիրել և պաշտպանել:

ՏԱՐԲԵՐԱԿՈՒՄ

- *Բարոյականությունը*
  ցույց է տալիս բնական կամ գերբնական աղբյուրներից սկիզբ առած այն հիմնական սկզբունքները, որի շնորհիվ մենք ապրում ենք որպես անհատներ
- *Իրավունքը*
  բաղկացած է հասարակության մեջ ձևավորված վարվելակերպի՝ սահմանադրության կամ սովորության միջոցով իրավականորեն ձևակերպված, սովորաբար նվազագույն պահանջներից

էթիկայի առաջին գործառույթն է՝ ստեղծել հստակ մի ուղեցույց առ այն, թե ինչն են գիտակ անձինք համարում որոշակի միջավայրում վստահությանն արժանի վարքագիծ

ԷԹԻԿԱՆ ԲԱՑԱՀԱՅՏՈՂ ՀԱՐՑԱԴՐՈՒՄՆԵՐ.

- Օրինակա՞ն է
- Հաշվեկշռվա՞ծ է
- Ինչպե՞ս ես կզգամ ինքս ինձ այդ դեպքում

ԻՆՉՈՒ՞ ԱՆՀԱՏՆԵՐԸ ՊԵՏՔ Է ՑՈՒՑԱԲԵՐԵՆ ԷԹԻԿ ՎԱՐՔԱԳԻԾ

- ❖ Քանզի Աստված պահանջում է
- ❖ Քանի որ էթիկ վարքագիծը համակարգված հասարակության հիմքն է
- ❖ Խուսափելու նվաստացումից, հարաբերությունները խզելուց կամ այլ արտաքին հետևանքներից
- ❖ Խուսափելու սեփական արժանապատվության զգացումի կործանումից